

[Valdemar Thomsen.]

loven og Lønningsloven. Saa viseligt har man faaet det indrettet, at f. Eks. Alders- og Invalidere er højere i København end i den øvrige Del af Landet, medens det Bidrag, der betales af den samme Indtægt, er mindre her end andetsteds. Her er altsaa det talmæssige sat til Side. Hvor København derimod har Interesse i og Fordel af, at Tallene vejer lige meget, nemlig paa det valgmæssige Omraade, ja, der skal det med alle til Raadighed staaende Midler opretholdes. Jeg haaber, at man ved en nærmere Overvejelse af hele Problemet her i Tinget vil erkende, at vort Ændringsforslag er paakrævet, og at vi i høj Grad, navnlig sammenlignet med, hvad Forholdet er i Norge, har vist Resignation med Hensyn til Fordelingen af Mandater.

Med vort Ændringsforslag Nr. 20 til § 33 ønsker vi fastslaaet, at Forholdstalsvalgmaaden og ikke Valg i Enkeltmandskredse skal bringes i Anvendelse, og at Tallene for at faa en retfærdig Fordeling maa opgøres i de enkelte Omraader hvert for sig.

Ændringsforslaget Nr. 21 er en Følge af de foregaaende og tilsigter, at samme Flertal kan være raadende i saavel Folkeeting som Rigsting, netop med det for Øje at forhindre de Konflikter, som vi til Dato har set saa mange af.

Jeg kommer derefter til en Omtale af Ændringsforslag Nr. 24 til § 34, som jeg, hvilket vil fremgaa ogsaa af min Indledning, tillægger særdeles afgørende Betydning. Meningen med dette Ændringsforslag er jo kort og godt at bringe Sammenblandingen af den lovgivende og den udøvende Magt til Ophør. Hvis ikke Flertallet vil give Tilslutning til denne Bestemmelse, ja, saa vil jo det mest rimelige være, at Regering og Rigsdag paa Forhaand, i hvert Tilfælde forud for Folkeafstemningen, gør opmærksom paa, at man ikke selv agter at overholde Grundloven paa dette Omraade. Og saa er Spørgsmaalet: Kan Rigsdagen forsvare, kan den være bekendt at vedtage en Lov, tilmed en Grundlov, som den ikke selv vil overholde? Afsnit I gaar ud paa, at de tre Statsmagter, den lovgivende, den udøvende og den dømmende Magt, skal holdes skarpt adskilte. At den lovgivende og den udøvende Magt ikke holdes og ikke bliver adskilt, er der sikkert ingen, der vil bestride. Jeg skal ikke her gentage, hvad jeg tidligere har sagt om den Synd, man hermed begaar over for Folkestyret, kun pointere, at vort Ændringsforslag ikke er stillet for at gaa i Rette med dem, der maaske falder for Fristelsen til at udnytte de Mulig-

heder, som byder sig; det er stillet, fordi vi gerne vil give vort Bidrag til, at et forderveligt System og en grundlovsstridig Praksis bringes til Ophør. Og selv om Forslaget ikke faar direkte praktisk Betydning — adskilligt tyder jo desværre i den Retning —, saa ligger der for os Forslagsstillere en vis Tilfredsstillelse i over for Eftertiden at fastslaa, at der i 1939 var Rigsdagsmænd, der viste Vilje til at fjerne den alvorlige Kræftskade for Folkestyret, som der her er Tale om. Vi ser saadan paa det, at Misbrug paa dette fundamentale Omraade maa forhindres, hvis der skal være Mulighed for at genrejse Tilliden til og Sundheden i Folkestyret. Skal Rigsdagens Prestige reddes ud af denne uholdbare Situation, maa der ske eet af to: enten følger man den Anvisning, vi har givet, eller ogsaa maa man anstændigvis finde en anden Form for Afsnit I for derigennem at tilkendegive, at det er en stor Misforstaaelse, naar Grundlovens Fædre har tillagt den rene Linie en afgørende Betydning. Naar ikke man agter at overholde et klart Grundlovsbud, saa vil en aaben og ærlig Bekendelse være at foretrække, fremfor at man bryder dette Bud.

Vort lille Ændringsforslag til § 35, Ændringsforslag Nr. 25, gaar, som man vil se, ud paa at bibeholde første Tirsdag i Oktober som Dagen for Rigsdagens Sammentræden. Hvis man ikke vil imødekomme os paa dette Omraade, ja, saa bliver Resultatet, at Samlingen ikke slutter før omkring 1. Maj, og det vil igen sige, at Landmændene her paa Rigsdagen vil være forhindrede i at lede Arbejdet i Bedrifterne i en meget vigtig Tid. Deroverfor vil man maaske hævde, at Arbejdet i Rigsdagen vil gaa anderledes let for Haanden under den nye Ordning, saaledes at Samlingen vil blive en Maaned kortere end nu. Det vil jeg se, før jeg tror det; men skulde det blive Tilfældet, vil det komme Landmændene godt tilpas, om de allerede omkring 1. Marts kunde rejse hjem til Foraarsarbejdet, der netop saa smaat — det sker jo ofte nu om Stunder — tager sin Begyndelse paa dette Tidspunkt. Jeg kan ikke indse, at den Forandring, som Flertalsforslaget tilsigter, tjener noget fornuftigt Formaal, og naar først Bestemmelsen er Grundlov, er det jo for sent at fortryde.

Dernæst kommer jeg til Ændringsforslagene Nr. 28 og 46, der refererer til §§ 41 og 58 — jeg tager dem under eet. De gaar i Virkeligheden ud paa eet og det samme, nemlig for det første at afværge, at Finansudvalg og andre Udvalg bliver